

Programforslag til Støvring Gymnasiums deltagelse i projekt Nordung

Det nordiske perspektiv

I 2022 rykkede det svenske valg ind på Støvring Gymnasium, da et samfundsfagshold på eget initiativ tog til Göteborg og observerede valgkampen. De kom hjem med svenske valgplakater, og de lavede spændende analyser af forskelle og ligheder mellem svensk og dansk politik. De store norske TV-serier finder vej ind i vores SRP'er, når *Exit's* personer analyseres ud fra Kierkegaards stadielære. Vores historielærere analyserer forskelle og ligheder mellem de nordiske velfærdsmodeller og deres forudsætninger sammen med eleverne.

På Støvring Gymnasium er vi, som det fremgår af de nævnte eksempler, optagede af at bringe et nordisk perspektiv ind i undervisningen i de store dannelsesfag, og vi er derfor meget glade for at kunne deltage i projekt Nordung. I en tid, hvor unge mennesker er globalt orienterede, følger TikTok-indhold fra Asien og rejser en smuttur til USA i efterårsferien, ser vi det som en vigtig opgave at få dem til at gå på opdagelse i kunst, kultur og politik i vores nordiske nabolande og opleve genkendelse, undren, begejstring og samhørighed. Samtidig blæser de internationale økonomiske, politiske og kulturelle vinde i retninger, som gør, at Nordens medlemmer må stå sammen for at sikre demokratiske rettigheder samt kulturel, politisk og økonomisk indflydelse på den internationale scene. Det er vores unge mennesker, som i fremtiden skal sikre et fortsat nordisk sammenhold, og derfor er det af fundamental betydning, at vi som (ud)dannelsesinstitution retter de unges blik mod det nordiske og den betydning, Norden til stadighed har for det samfund og de muligheder, vi har i dag.

Plan over forløbene i projektet 2024-2025

Forår 2024	Fag	Klasse (lærer)	Forløbets indhold
Hvad er Danmark uden Grønland?	Samfundsfag A	2e (FR)	Eleverne får indblik i grønlandsk kultur og identitet, det grønlandske selvstyre og mulig grønlandsk selvstændighed. Eleverne skal bl.a. lave interviews med unge grønlandere.
De nordiske velfærdsstater før og nu	Historie A	2c (AN)	Forløbet vil udfordre elevernes eksisterende kendskab til Norden i et bredt historisk og identitetsmæssigt perspektiv, undersøge den nordiske model og inddrage eksempler på udvalgte nordiske partiers ideologiske og politiske historiebrug i nutiden.
Efterår 2024			
Eksistentialisme og manderoller i nyeste tids film, musik og litteratur - set i et nordisk perspektiv	Dansk A	3b (TO) og 3d (MR)	Med eksistentialismen som omdrejningspunkt vil vi i dansk undersøge film, musik og litteratur, der på tværs af de nordiske lande tematiserer træk ved individ og samfund i nyeste tid. Der vil i forløbet være fokus på manderoller.
Den kolde krig i Norden	Historie A	3a	Eleverne tilegner sig viden om den mangefacetterede debat, som foldede sig ud i Danmark i perioden under den kolde krig, og

			der trækkes paralleller til de andre nordiske lande, bl.a. ved at undersøge protestsange og kampagnemateriale fra Norge og Sverige.
Forår 2025			
Nordiske nationaløkonomier	Samfundsfag A	KW	Forløbet har til formål at se på mål og midler i de skandinaviske lande. Dette gøres ved at arbejde med udbud og efterspørgsel, de økonomiske mål, det økonomiske kredsløb, det klassiske konjunkturførløb samt finans-, pengepolitik og valutapolitik og de forskellige valutaregimers konsekvenser for de undersøgte lande. I den sammenhæng undersøges, hvordan Ukraine konflikten har påvirket de tre landes økonomier. Og der undersøges afslutningsvis, hvilke langsigtede udfordringer den universelle velfærdsmodel står over for i hhv. Danmark, Norge og Sverige.
Valg og vælgeradfærd i Norden	Samfundsfag A	CL	Med nationalforsamlingsvalg og vælgeradfærd skal eleverne foretage komparative undersøgelser af de skandinaviske landes integrationspolitikker og sammenhængen med valgresultater, vælgeradfærd og højredrejninger i hhv. Norge, Sverige og Danmark.

Det nordiske perspektiv i fremtiden

Ud over at afvikle forløb vil vi arbejde for at forankre det nordiske perspektiv blandt underviserne generelt. Vi vil præsentere nogle af forløbene på fælles pædagogiske møder for alle lærerne og derved inspirere andre til at afprøve forløbene eller udvikle andre forløb med nordisk perspektiv.

Desuden vil vi sætte det nordiske perspektiv på dagsordenen en række af vores faggrupper, der vil videreudvikle forløbene og udvikle nye forløb med nordiske perspektiver.

Internationalt udvalg vil afsøge mulighederne for at rejse mere i Norden, så forløbene kan tilføjes en praksisnær vinkel, og samtidig sikre en mere klimavenlig profil, hvor vi reducerer skolens årlige antal flyvninger.

Vi ønsker, at det nordiske perspektiv fremover indgår naturligt i vores undervisning i en række fag, og at vi ofte besøger de nordiske lande på studierejser. Vores elever skal stifte bekendtskab med det nordiske perspektiv og motiveres til at opsøge erfaringer med Norden gennem kunst, kultur, rejser og uddannelse, med en fortsat nysgerrighed som konsekvens af de nordiske perspektiver, de møder i deres undervisning.

Hvad er Danmark uden Grønland?

Projekt Nordung:

Forløb i *samfundsfag på A-niveau, 2e foråret 2024*

Underviser: Sara Frederiksen

Forløbsbeskrivelse

Det kan opfattes som et manglende engagement i Grønlandske forhold, at danske elever ikke har krav på at modtage undervisning om Grønland hverken i folkeskolen eller på ungdomsuddannelserne. Grønlænderne derimod undervises både i det danske sprog og den danske kultur. Et af formålene med dette forløb er derfor at give eleverne et indblik i den grønlandske kultur, selvstyret og hvad det vil sige at være fra Grønland, fortalt af grønlænderne selv. Herefter vil forløbet kredse om at afdække, hvorfor interessen for Grønland er stigende i disse år. Hvorfor investerer kineserne eksempelvis i grønlandske lufthavne, og hvorfor ville Trump pludselig købe Grønland? Som en afrunding på forløbet skal vi undersøge grønlændernes muligheder for at løsrive sig fra Danmark i fremtiden, og slutteligt skal der foretages én vurdering af hvad sådan en skilsmisse vil betyde for Danmarks udenrigspolitiske situation, deraf forløbstitlen ”Hvad er Danmark uden Grønland?”. Forløbet dækker bredt rent samfundsfagligt idet vi både berører sociologiske, økonomiske og politiske problemstillinger. Det vil desuden være indlagt som en del af forløbet, at eleverne selv skal foretage et kvalitativt interview med én ung Grønlænder om én selvvalgt problemstilling.

Foreløbig moduloversigt

Titel og formål med modulerne (modulernes længde = ca. 100 min.)	Materiale	Indhold
<p><i>1. At være Grønlænder</i></p> <p><u>Formålet:</u></p> <p>At få afdækket elevernes viden og fordomme om Grønland.</p> <p>Anvendelse af de tre identitetstyper: bindestregsidentitet, kreolsk identitet, den rene identitet.</p>	<p>"10 fordomme om grønlandere" med det yngste medlem af Folketinget I Spektrum: https://www.youtube.com/watch?v=iJcRR8aeIIU</p> <p>https://www.dr.dk/drtv/se/de-unge-groenlaendere_-_kultursplittelsen_51143 (28 minutter)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hvad tænker I, når jeg siger Grønlænder? (introskriveøvelse om fordomme og stereotyper) - Introduktion til tupilak-stafetten (stafetten startes med at læreren fortæller om Tupilakken, og derefter om ideen med stafetten) - Kort læreroplæg om de tre identitetstyper - Grønlændere – kultursplittelsen (dokumentarvisning 28 min + efterfølgende snak om hvilke identitetsformer, der passer til de personer vi møder i dokumentaren)
<p><i>2. Hvad er Grønland?</i></p> <p><u>Formålet:</u></p> <p>Undersøge Grønlands kapabiliteter, determinanter og instrumenter</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Tupilak-stafetten (elevfremlæggelse) - Undersøgelse af Grønlands determinanter, kapabiliteter og instrumenter - Den store Grønlandsquiz (i grupper)
<p><i>3. Rigsfællesskabet og selvstyret</i></p>	<p>Aki Matilda klip https://www.youtube.com/watch?v=-zsVAHz_w1g</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tupilak-stafetten (elevfremlæggelse)

		<ul style="list-style-type: none"> - Aki Matilda (afspilles som åbningsklip, og herefter præsenteres formålet med lektionen)
<p>5. <i>Skylder vi Grønlænderne én undskyldning</i></p> <p><u>Formålet:</u> Kendskab til hvordan vi har koloniseret Grønland, og betydningen af denne kolonisering i nutiden.</p>	<p>Dr Lyd P1: https://www.dr.dk/lyd/p1/spiralkampagnen-3510654808000</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tupilak-stafetten (elevfremlæggelse) - Spiralkampagnen (podcast) - Det grønlandske eksperiment - Skylder vi Grønlænderne én undskyldning? (Afrundingsdiskussion)
<p>5. <i>De Grønlandske udfordringer</i></p> <p><u>Formålet:</u> Hvorfor har Grønland den højeste selvmordsrate i verden?</p>	<p>Dr. Artikel: https://www.dr.dk/nyheder/indland/groenland-vil-goere-op-med-rekordmange-selvmoerd-blandt-boern-og-unge</p> <p>DR2 (2019) Byen hvor børn forsvinder (59 min.): https://www.dr.dk/drtv/program/byen-hvor-boern-forsvinder_301443</p> <p>Evt. oplæsning fra "Blosterdalen".</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tupilak-stafetten (elevfremlæggelse) - Undersøgelse af de grønlandske udfordringer via statistikker - Byen hvor børn forsvinder (dokumentarvisning) - Afrunding
<p>6. <i>Kampen om Grønland</i></p> <p><u>Formålet:</u> Viden om hvilken rolle Grønland spiller på den internationale scene</p> <p>Indblik i den politiske debat der lige nu udspiller sig om, hvordan Grønland og Danmarks forhold skal være fremadrettet.</p>	<p>DR1 (22. juni, 2020) Kampen om Grønland (60 minutter) Kan hentes på MitCfu via unilogin.</p> <p>Statistikker over antallet af grønlandere der ønsker løsrivelse fra DK.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tupilak-stafetten (elevfremlæggelse) • Dokumentarvisning
<p>6. <i>Hvorfor ville Trump købe Grønland?</i></p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=xXBZigkAysM</p> <p>Channel 4 news: https://www.youtube.com/watch?v=B82fhdU8ZhA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Tupilak-stafetten (elevfremlæggelse)

7. Danmark som arktisk nation	Mødereferater fra Arktisk råd	- Tupilak-stafetten (elevfremlæggelse) - Rollespil
8 + 9: Hvorfor ønsker Grønlænderne at løsrive sig, og er det overhovedet muligt?		- Tupilak-stafetten (elevfremlæggelse) - Diskussion
10: Hvad er Danmark uden Grønland? (opsamlingsmodul)	”En gnalling” ”Det vil have betydning for de udenrigspolitiske kort vi har på hånden” ”Hvis Grønland løsriver sig, er det på størrelse med 1864”	- Tupilak-stafetten (elevfremlæggelse)

Materiale:

- <https://www.levendegronland.dk>
- Færk, Winnie (2016) Undskyld? Kampen om Danmarks og Grønlands fælles fortid. <https://forlagetcolumbus.dk/produkt/undskyld-174>
- Augustesen, Rasmus og Hansen, Krister. *Grønland: historie, samfund, religion*. Systime.
- Kontakt det grønlandske hus i Aalborg, for at se, om jeg kan få én eller to grønlandere ud at holde foredrag.

Inspiration

- DR Borgen, sæsonen om Grønland.

Ideer

- Grønlandsk musik som en del af forløbet
- Lave et lille autentisk eksamenssæt, som eleverne skal runde forløbet af med at besvare. Sættet skal træne nogle af de genrer som eleverne skal kunne til den skriftlige eksamen på A-niveau.

- Tupilak stafetten: Købe en Tupilak.
- Tag kontakt til Nuuk gymnasium (GL)
- Norden i skolen kan måske bruges som platform til at interviewe de grønlandske elever

Interview med de unge Grønlandere

Eleverne skal selv være med til at designe interviewguiden. Her nogle foreløbige bud på spørgsmål vi kunne stille:

- Kender du typen
- Hvilke serier ser du lige nu?
- Hvad er jeres ønsker for Grønland i fremtiden? Er det at blive løsrevet fra Danmark?

Tupilak-stafetten

Grønlænderne undervises på dansk i gymnasiet og ved samtidig en masse om den danske kultur, men det går ikke den anden vej. Mange af os er fastlåst i nogle stereotyper om, hvad det vil sige at være grønlander og bo på Grønland. Formålet med dette forløb om Grønland er at skubbe til vores stereotype forestillinger. I jagten på det autentiske Grønland, vil jeg indføre en tupilak stafet, som sendes rundt mellem eleverne i klassen fra time til time. Den elev der har fået tupilakken med hjem, har til opgave at finde ud af en interessant ting om Grønland og den grønlandske kultur som eleven skal fortælle om i starten af næste modul. Eleven får 5-10 minutter til at fremlægge for resten af klassen. Det er ikke noget krav at eleven har et PowerPoint, men det kan være en fordel med nogle billeder at tale ud fra. Hvis det er en stor klasse, kan man med fordel lade to elever dele tupilakstafetten. Det her med at få tupilakken med hjem i tasken, er vigtigt, for så vil eleverne bliver mindet om deres lektie, og måske kommer de ovenikøbet til at reflektere lidt mere over Grønland, og måske vil familien gøre det samme. Ideen er i hvert fald at tupilakken kommer med hjem på besøg hos eleverne og deres familier.

01 – At være Grønlander

Arbejdsark til:

- DR1 (24. juli, 2018) De unge Grønlændere (28 minutter). Fundet på dr.dk:
https://www.dr.dk/drtv/se/de-unge-groenlaendere_-kultursplittelsen_51143

< **De unge grønlandere: Kultursplittelsen**

SESON 1 EPISODE 3 | 28M

Hvad tænker I, når jeg siger Grønlænder (introskriveøvelse)

Opgave 1: Skriv alt det ned du kommer til at tænke på, når jeg siger "Grønlænder"